

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON VÄLINEN SOPIMUS VUOSILLE 2025-2028

1. Korkeakoulujen yhteiset tavoitteet

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja yliopisto ovat yliopistolain (558/2009) 48 §:n 1 momentin nojalla sopineet yliopiston toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, T&K-rahoituslain toimeenpanosta, korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiosta 2030 sekä korkeakoulun strategiasta.

Korkeakoulu edistää toiminnallaan seuraavia hallitusohjelmaan sekä ministeriö- ja toimialakohtaisiin strategioihin perustuvien tavoitteiden toteutumista:

Suomalaisen tieteen ja tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tasoa ja vaikuttavuutta nostetaan. Yliopistot lisäävät ja uudistavat tohtorikoulutusta siten, että tutkinnon suoritusajat lyhenevät, koulutuksen laatu paranee ja osaaminen siirtyy nykyistä nopeammin työelämän käyttöön. Korkeakoulut lisäävät kotimaisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa tehtävää tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan ekosysteemeihin perustuvaa yhteistyötä.

Korkeakoulutettujen nuorten aikuisten määrä nostetaan kohti 50 prosenttia vuoteen 2030 mennessä ja pidemmällä aikavälillä OECD:n kärkimaiden tasolle. Samanaikaisesti korkeakoulut huolehtivat korkeakoulutuksen laadusta. Jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia vahvistetaan korkeakoulujen tarjontaa uudistamalla ja rahoituspohjaa laajentamalla. Kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden ja tutkijoiden määrää lisätään ja samanaikaisesti parannetaan heidän valmiuksiaan työllistyä valmistumisen jälkeen Suomeen.

Korkeakoulut profiloituvat sekä terävöittävät koulutuksen ja tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintansa vahvuusalueitaan.

Korkeakoulujen toiminta edistää yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemista, kestävä kehitystä ja kaksoissiirtymää.

Korkeakouluja johdetaan hyvin, työ- ja opiskeluhyvinvointiin panostetaan ja henkilöstön osaamisen kehittämisestä huolehditaan systemaattisesti.

2. Korkeakoulun profiili ja vahvuusalat

Jyväskylän yliopiston **missio** on olla vaikuttava sivistisyliopisto.

Jyväskylän yliopiston tavoitteena on **visionsa** mukaan olla vahva, vaikuttava ja kansainvälisesti vetovoimainen tiedeyliopisto, ja edustaa maailman kärkeä oppimisen, hyvinvoinnin ja luonnon perusilmiöiden tutkimuksessa ja koulutuksessa, sekä tarjota ensiluokkainen akateeminen yhteisö ja opiskelijakokemus.

Strategiansa mukaisesti yliopisto vahvistaa toimeenpanokykyään sekä jäntevöittää strategiaohjauksen ja toiminnanohjauksen systematisointia kytkien yliopistotason, tiedekuntien, erillislaitosten ja yliopistopalveluiden tavoitteet yhtenäiseksi kokonaisuudeksi.

Yliopiston strategia sisältää kolme **temaattista kehittämisohjelmaa**:

I Vahva tiedeyliopisto, jonka vahvuus ja vetovoima perustuvat kansainvälisesti korkeatasoiseen, vastuulliseen ja vetovoimaiseen tutkimukseen ja koulutukseen sekä vahvaan kansainvälisen tiedeyliopiston identiteettiin selkeästi määriteltyn tutkimus- ja koulutusprofiiliin.

II Yhteiskunnallisesti vaikuttava yliopisto, joka on vaikuttava, riippumaton ja akateemista vapautta vaaliva vastuullinen toimija, jonka koulutus ja tutkimus ovat yhteiskunnassa näkyviä ja tunnustettuja. Yliopiston tutkimus ja koulutus kytkeytyvät kansainväliseen, kansalliseen ja alueelliseen tutkimus-, kehittämis- ja

innovaatiotoimintaan. Jyväskylän yliopisto ja ammattikorkeakoulu hyödyntävät duaalimallin mahdollisuudet strategisella kumppanuudella.

III Kansainvälisesti vetovoimainen yliopisto, joka on (kansainvälisesti) houkutteleva yhteistyökumppani sekä opiskelu- ja työskentelypaikka. Yliopisto luo työyhteisönä edellytykset onnistuneelle opiskelukokemukselle ja työskentelylle sekä koko yliopistoyhteisön hyvinvoinnille.

Kehittämisohjelmia läpileikkaavat tavoitteet ovat: kestävä talous, saava ja hyvinvoiva yliopistoyhteisö, mahdollistava digitalisaatio sekä kampus, tilat ja infrastruktuurit.

Jyväskylän yliopiston tutkimuksen kärjet ovat: 1) nanomateriaalit, 2) oppimisen dynamiikka ja tuki elämän kulussa, 3) kääntäminen, toimintakyky ja hoiva, 4) vahvan ydinvoiman fysiikka, 5) musiikki, mieli ja teknologia. Kärjet tekevät yliopistosta kansainvälisessä tiedekentässä tunnistettavan. Kärjet pohjaavat menestykseen kilpailluissa ja arvostetuissa tutkimusrahoituksissa.

Jyväskylän yliopisto on tunnistanut **nouseviksi aloiksi**: 1) kvanttiteknologia, 2) inversiomatematiikka, 3) pelitutkimus, 4) kestävät yhteiskunnat ja turvallisuus, 5) biodiversiteetti ja kestävyys, 6) fyysisen aktiivisuuden biologiset mekanismit, 7) soveltava kielentutkimus.

Jyväskylän yliopiston painoalat perustuvat monialaiseen yhteistyöhön yliopiston sisällä sekä ulkoisten kumppaneiden kanssa. Painoaloina sopimuskaudella 2025-2028 ovat:

- Oppiminen, opetus ja vuorovaikutus
- Kieli, kulttuuri ja yhteiskunta
- Liikunta, terveys ja hyvinvointi
- Kestävä liiketoiminta ja talous
- Luonnon perusilmiöt ja matemaattinen ajattelu
- Informaatioteknologia ja ihminen tietoyhteiskunnassa

Sopimuskauden aikana yliopisto kirkastaa ja terävöittää koulutus- ja tutkimusprofiiliaan.

Yliopisto on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.

3. Korkeakoulun strategiset tavoitteet ja tutkintotavoitteet 2025-2028

3.1. Korkeakoulun strategiset tavoitteet

Sopimuskauden strategiset kehittämiskohteet:

Tutkimuksen kärkialojen ja profiilin vahvistaminen

Oppiminen. Yliopisto vahvistaa opettajien koulutuksen, opetuksen ja oppimisen kansainvälisesti vaikuttavaa tutkimusta sekä opettajien koulutuksen ja tohtorikoulutuksen tutkimusperustaista uudistamista. Yliopisto vahvistaa liikuntapedagogisen osaamisen tutkimusperusteista uudistamista ja lisää yhteistyötä muiden opettajakoulutusyksiköiden kanssa liikuntapedagogisen osaamisen laajentamiseksi ottaen vetovastuun kansallisessa verkostossa. Yliopisto rakentaa osana EDUCA-lippulaivahanketta tutkimuslähtöisiä työskentelymalleja lasten ja perheiden tueksi lähikasvuympäristöihin.

Hyvinvointi. Yliopisto vahvistaa yhteiskunnallisesti relevanttia sosiaali-, terveys- ja hyvinvointialan tutkimusta, koulutusta ja TKI-toimintaa sekä alan yhteistyöverkostoja. Jyväskylän yliopisto ja Itä-Suomen yliopisto jatkavat yhteistyötä koulutus- ja tutkimusprofiilien sekä yliopistojen välisen synergian vahvistamiseksi sosiaali- ja terveysaloilla. Peruskoulutuksessa kehitetään toisiaan täydentäviä opintokokonaisuuksia, ristiinopiskelua ja yhteisiä opintopolkuja. Tohtorikoulutuksen laadun nostamiseksi hyödynnetään yliopistojen toisiaan täydentävää tutkimusosaamista ja yhteisiä jatkokoulutusopintoja keskittyen erityisesti SOTE-vaikuttavuuteen ja työelämärelevanssiin. Yliopisto vahvistaa monialaisen kuntoutuksen valtakunnallista yhteistyötä olemassa olevan verkoston pohjalta.

Luonnon perusilmiöt. Yliopisto uudistaa kansallisessa ja kansainvälisessä yhteistyössä luonnontieteellisten alojen koulutusta yhteiskunnan muutostarpeisiin vastaamiseksi.

Kestävyyssosaaminen ja turvallisuus. Yliopisto lisää monitieteisiä yhteiskunnan turvallisuutta ja kestävyyttä vahvistavaa peruskoulutusta ja jatkuvan oppimisen tarjontaa. Yliopisto tarjoaa kestävyys siirtymän perusopinnot kaikkiin yliopiston opintosuunnitelmiin vuodesta 2025 alkaen sekä tuo opinnot laajasti saataville muiden korkeakoulujen opiskelijoille ja osaksi jatkuvan oppimisen koulutustarjontaa vuoteen 2028 mennessä. Yliopisto vahvistaa ja laajentaa informaatiopsykologisen turvallisuuden tutkimusta ja opetusta kansalliseksi ja pohjoismaiseksi verkostoksi sekä vahvistaa CBRNE-alan koulutusta ja tutkimusta. Yliopisto vahvistaa planetaarisen hyvinvoinnin tutkimusta ja vakiinnuttaa siihen perustuvaa osaamista ilmasto- ja luontojalanjälkilaskennassa.

Jatkuvan oppimisen ja TKI:n vaikuttava JYU

Yliopisto rakentaa TKI-toiminnan, täydennyskoulutuksen ja avoimen yliopiston yhdistävän toimintamallin. Kehittämisen tuloksena yliopiston toiminta, strategiset kumppanuudet ja ekosysteemit profiloituvat turvallisuuden, hyvinvoinnin, oppimisen ja johtamisen aloille, joille yliopisto rakentaa kysyntälähtöiset ja hankerahoitteiset TKI-kärjet. Tavoitteena on jatkuvan oppimisen tarjonnan uudistaminen, saavutettavuuden parantaminen ja rahoituspohjan laajentuminen.

Yliopisto laajentaa täydennyskoulutustarjontaa yritysten kanssa yhdessä suunniteltuihin ja toteutettaviin pieniin osaamiskokonaisuuksiin. Yliopisto luo yhdessä Jyväskylän ammattikorkeakoulun ja Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian kanssa yhteisen työelämäpalvelumallin.

Kansainvälisesti vetovoimainen, kielellisesti ja kulttuurisesti moninainen JYU

Yliopisto vahvistaa eri taustaisten maassa olevien ja maahan muuttavien kansainvälisten osaajien rekrytoinnin, integroinnin ja kiinnittymisen palveluita sekä laajentaa ja vakiinnuttaa ne osaksi yliopiston palvelutarjontaa. Samanaikaisesti edistetään myös kansainvälisten osaajien osallisuutta ja hyvinvointia.

Yliopisto luo tutkimusperustaisesti rakenteita ja väyliä, joiden kautta korkeakoulukelpoiset eri taustaiset maassa jo olevat ja maahan muuttavat kansainväliset osaajat voivat opiskella sosiaalityön, luokanopettajakoulutuksen ja varhaiskasvatuksen koulutusaloilla. Ensimmäiset opiskelijat aloittavat uudistetussa koulutuskokonaisuudessa varhaiskasvatuksessa ja luokanopettajakoulutuksessa vuonna 2026. Tämä koulutuskokonaisuus integroidaan koko opettajankoulutuslaitoksen vuosiluokkaan. Näin vahvistetaan erilaisista taustoista tulevien, myös ns. kantasuomalaisen opiskelijoiden taitoja toimia kielellisesti ja kulttuurisesti moninaisissa ryhmissä. Uudistustyöhön kytkeytyvät myös INTEGRA-koulutusmalli opiskelijoiden poluttamiseksi ja SIMHE-palvelut opiskelijoiden ohjaamiseksi. Yliopisto jatkaa toimintaansa yhtenä SIMHE-vastuukorkeakouluista ja edistää monipuolista opiskelija- ja harjoitteluliikkuvuutta erilaiset opiskelijaprofiilit huomioiden.

Yliopisto vakiinnuttaa kv-maisteriohjelmien ja käynnistyvien kv-kandidaattiohjelmien opetussuunnitelmiin rakenteen, joka tukee eri taustaisten opiskelijoiden suomalaiseen työelämään verkostoitumista ja kiinnittymistä sekä taidollisten valmiuksien kehittymistä. Yliopisto vahvistaa laajaa suomen toisena kielenä (S2) tutkimus-, koulutus-, kehittämis- ja arviointitoimintaa yhteistyöverkostossa yhteiskunnan tarpeiden mukaisesti. Yliopisto vakiinnuttaa aikuisten kielikoulutuksen maisteritason tutkinto-ohjelman, joka tarjoaa väylän erikoistua S2-alaan aikuiskoulutuksessa.

Yliopisto vahvistaa kansainvälisen henkilökunnan palveluita tukien heidän sujuvaa rekrytointiaan sekä kotiutumistaan ja kiinnittymistään yliopistoyhteisöön ja suomalaiseen yhteiskuntaan. Yliopisto tukee myös kansainvälisen henkilöstön mahdollisuutta työskennellä ja edetä erilaisin urapoluin yliopistoyhteisössä sen täysipainoisena, hyvinvoivana jäsenenä.

Laatua, vaikuttavuutta ja hyvinvointia: JYU OpiskeluPLUS

Yliopisto systematisoi koko opiskelupolun opiskelijoiden kiinnittymistä ja sujuvaa opiskelua tukevaksi rakenteeksi. Kehittämistyössä hyödynnetään entistä systemaattisemmin jo käytössä olevaa orientaatiokyselyä, oma opettaja -järjestelyjä sekä aiempaa tiiviimpää yhteistyötä opiskelijatutorien sekä ainejärjestöjen kanssa. Yliopisto kehittää myös akateemisia valmiuksia. Yliopisto luo yksikköraajat ylittäen opetussuunnitelmiin integroituvia sisältöjä ja tuo näitä oikea-aikaisesti opiskelijoiden opintojen osaksi. Yliopiston tavoitteena on kandipalautteesta opiskelukokemuksen hyväksi arvioineiden (rahoitusmallivastaukset 3 tai yli) osuuden pitäminen yli 90 %:ssa.

Yliopisto systematisoi tiedonkeruun opintopolun kriittisistä vaiheista ja vahvistaa henkilöstön osaamista opiskelijoiden tarpeiden tunnistamiseen, puheeksiottoon ja tarkoituksenmukaisten tukitoimien käyttämiseen. Koulutusta kehitetään hyödyntäen moninaisia tietovarantoja, opiskelijoilta saatua palautetta sekä uraseurantaa. Tutkinto-ohjelmien kriittiset pisteet analysoidaan ja niitä ennakoitaan opetussuunnitelmissa ja ohjauksen avulla. Opiskelijoiden hyvinvoinnin ja sujuvan opiskelun seurantaan luodaan systemaattinen rakenne ja opetushenkilöstön roolit selkiytetään.

Yliopisto uudistaa koko henkilöstölle tarjottavan yliopistopedagogisen koulutuksen varmistamalla henkilöstön osaamisen kehittymisen ja tukien urapoluilla etenemistä sekä jatkaen yliopiston systemaattista työhyvinvoinnin ja työterveyden kehittämistä, jonka vaikuttavuus on indikaattoripohjaisesti todennettu.

Seurantaindikaattorit 2025-2028

	Toteuma 2023	Arvio 2025	Tavoite 2026	Tavoite 2027	Tavoite 2028
T&K-toiminnan yritysrahoitus, milj. euroa	2	3	5	8	10
Kansainvälinen kilpailtu tutkimusrahoitus, milj. euroa	7,9	9	11	13	15
Valmistuneiden ulkomaisten opiskelijoiden Suomeen työllistyminen, %	50,0 (2022)	55	60	70	75
Ulkomaisten henkilöstön osuus koko henkilöstöstä, %	12,8	15	16	17	18
Kv-tutkinto-opiskelijoiden osuus kaikista tutkinto-opiskelijoista, %	4,4	5	6	10	12
Tavoiteajassa valmistuneiden osuus tutkinnon suorittaneista kandi / maisteri, %	57,4 / 36,0	62 / 40	66,5 / 43,5	68 / 47	70 / 50

3.2. Tutkintotavoitteet

Tavoitteet	Vuosina 2025 - 2028 keskimäärin	Vuonna 2035
Ylemmät korkeakoulututkinnot	1 940	2 355
Kasvatusalat	335	
Taiteet ja kulttuurialat	75	
Yhteiskuntatieteet ja humanistiset alat	520	
Liiketalous, hallinto- ja oikeustieteet	260	
Luonnontieteet sekä maatalous- ja metsätieteelliset alat	210	
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne sekä tekniikan alat	280	
Terveys- ja hyvinvointialat sekä palvelualat	260	
Yliopistokohtaiset tavoitteet		
Tohtorin tutkinnot	190	
Alemmat korkeakoulututkinnot	1 750	2 160

Yliopisto vastaa osaajapulaan muun muassa seuraavin toimin:

Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuksen koulutustavoitteet kaudella 2025-2028 ovat vuosittain: varhaiskasvatuksen opettajat 210, varhaiskasvatuksen erityisopettajat 45, luokanopettajat 140, erityisluokanopettajat ja erityisopettajat 135.

Yliopisto suuntaa yhteiskuntatieteellisen alan koulutustarjontaa vahvemmin sosiaalityön kelpoisuuden tuottavaan koulutukseen. Yliopisto pitää psykologian sisänoton vähintään vuoden 2022 tasolla.

Yliopisto tarjoaa Suomessa säänneltyyn ammattiin ulkomailla kouluttautuneille mahdollisuuksia täydentää osaamista niin, että se vastaa toimivaltaisen viranomaisen vaatimuksia.

Yliopisto edistää kansallisen LUMA(TE)-strategian ja -toimenpidesuunnitelman toimeenpanoa.

4. Rahoitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää yliopistolle perusrahoitusta yliopistolaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi yliopistolain (558/2009) 49§:n, yliopistoista annetun valtioneuvoston asetuksen (770/2009) ja yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (170/2024) perusteella yhteensä 176 093 000 euroa momentilta 29.40.50 seuraavasti:

Laskennallisin perustein määntyvään perusrahoitukseen 134 608 000 euroa.

Yliopiston valtakunnallisina tehtävinä on otettu huomioon soveltava kielentutkimus, Kokkolan yliopistokeskus, KTL ja ohjausalan valtakunnallinen osaamiskeskus ja koulutuksen talous, kiihdytinlaboratorio, viittomakielen tutkimus ja koulutus sekä harjoittelukoulu. Perusrahoitukseen sisältyy vuosittain yhteensä 11 818 000 euroa (rahoitustaso vuonna 2025) kauden 2025-2028 valtakunnallisten tehtävien perusteella.

Strategiaperusteista rahoitusta kohdennetaan yliopistolle yhteensä 13 400 000 euroa vuonna 2025 ja 13 400 000 euroa/v vuosina 2026-2028. Strategiarahoitusta kohdennetaan sopimuksen kohdassa 3 nimettyihin yliopiston strategian mukaisiin kehittämistoimiin seuraavasti:

- Tutkimuksen kärkialojen ja profiilin vahvistaminen (ml. liikuntapedagogiikan aineenopettajakoulutus luokanopettajille valtakunnallisena tarjontana) 6 000 000 euroa/v (2025-2028)
- Jatkuvan oppimisen ja TKI:n vaikuttava JYU 2 000 000 euroa/v (2025-2028)
- Kansainvälisesti vetovoimainen, kielellisesti ja kulttuurisesti moninainen JYU 3 000 000 euroa/v (2025-2028)
- Laatua, vaikuttavuutta ja hyvinvointia: JYU OpiskeluPLUS 2 400 000 euroa/v (2025-2028)

Yliopiston valtionrahoitukseen sisältyy vuonna 2025 lisäksi 14 883 000 euroa arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä yliopiston muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus yliopistolle aiheutuneista kustannuksista.

Yliopiston valtionrahoitukseen sisältyy vuonna 2025 lisäksi yliopistolain mukaista harkinnanvaraista rahoitusta 1 384 000 euroa EU:n rahoittamien tutkimus- ja kehittämistoiminnan hankkeiden kansalliseen vastinrahoitukseen.

Myönnettyä rahoitusta ei saa käyttää liiketoiminnan (taloudellinen toiminta) tukemiseen. (Komission tiedonanto Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontuen käsitteestä (2016/C 262/01)).

5. Seuranta

Ministeriö seuraa korkeakoulujen toimintaa, maksuvalmiutta ja vakavaraisuutta tilinpäätösten, tilastoseurannan ja sopimuskauden välitarkastelujen kautta. Korkeakoulu raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittain sovittavalla tavalla sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Strategiarahoituksen tasoa voidaan tarkistaa, mikäli tavoitteet eivät toteudu sopimuksessa sovitulla tavalla.

Allekirjoitukset

Sirkku Linna
Ylijohtaja

Antti Koivula
Hallituksen puheenjohtaja

Jorma Karhu
Opetusneuvos

Jari Ojala
Rehtori